

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:
Helyben félévre 8 K, negyedévre 4 K — 2.
Vidékre félévre 9 K, negyedévre 4 K 50 L.
Megjelenik kivétel nélkül minden nap.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., I-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület).
Egyes szám ára 4 fillér.

Erdélyben támadásunk kedvezően halad előre.

Ujabb sikereink Dobrudzsában. — Az olaszok új offenzívába fogtak. Görögország válsága.

Höfer jelentése.

Budapest, szept. 15. (Keleti harctér.) Román harcvonal: **A szövetséges csapatok támadásai a Hátszegtől délkeletre eső területen kedvezően haladnak előre. Fogarastól keletre a románok megkezdték az Olt folyón át való előmenetelt.** Károly főherceg lovassági tábornok hadseregvonala: **A Czibó völgyben a harcok a mi javunkra dőltek el.** Sikeres előőrsi vállalkozásokon kívül nincs semmi esemény. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvonala: A Lipa folyó és a Kovel—rownoi vasutvonal között élénkebb tüzérségi tevékenység.

(Olasz harctér.) Az olaszok új offenzívába fogtak. Erőlködéseik egyelőre főképp a Karszt fensík ellen irányulnak. Ott tegnap a tüzérségi és aknavető tűz a legnagyobb erőre emelkedett. Délután az egész wippachi és tengerparti harcvonalon nagy ellenséges gyalogsági erők mélyen, tagozottan támadásba mentek át, a miből heves harcok keletkeztek, ámbar helyenként az ellenség betudott hatolni legelső sorban levő árkaikba és itt ott tartotta magát: **mégis az első támadást meghisultnak kell tekinteni.** Wippachtól északra egész Plawa vidékéig igen élénk tüzérségi tűz volt anélkül, hogy itt említésreméltó gyalogsági támadásra került volna a sor. A fleins-völgyi harcvonalon az ágyuharc még tart. Egy zászlóalj erejéig terjedő olasz szakaszoknak a Fassani gerinc ellen intézett több támadását visszavertük. Egy új támadás alkalmával a Cimával Maggisretől nyugatra csapataink hatvan alpini foglyul ejtettek.

(Délkeleti harctér.) A helyzet változatlan. **Höfer.**

Németország harcai.

Ludendorff első tiszállásmoster jelentése.

Berlin, szept. 15. (Nyugati harctér.) Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadseregvonala: Az Auire és a Somme között a tüzérségi harc olyan hevességgel tovább folyt, mint az előző napokon jelentékeny angol erőknek az a kísérlete, hogy Thiepvaltól délre előrehajló vonalunkat átkaroló ellentámadással elfoglalják, meghiúsult. Erős, vitézül véghezvitt francia gyalogsági támadások, amelyekel rendkívül tartós pergőtűz készített elő, arra irányultak, hogy Roncourt és a Somme között a harcvonalat áttörjék. Ezen támadások ez ellenség súlyos veszteségei között meghisultak. A Priez-majort (Rancourtól nyugatra) az ellenség megszállta. Belloytól keletre és Soy-Ceourtól délre visszavertük a részleges támadásokat. Bölke

kapitány és Wintgens hadnagy eredményes légi harcokban két-két ellenséges repülőgépet lőttek le. A német trónörökös hadseregvonala: Utólagosan jelentik, hogy szept. 13-án a Souville szakadéktól nyugatra eső vonalunk egyes részeit elvesztettük. Kemény, éjjel is folytatott harcban az ellenséget ismét kiverjük. Este a Thiaumont—Fleury arcvonalunk előtt egy erős francia támadás teljesen összeomlott.

(Keleti harctér.) Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregvonala: A Narajowska szakaszon és attól keletre német és török osztagok vállalkozásai sikerrel jártak. A Kárpátokban a Cimbrós Lava wk nyugati lejtőjén az állásainkig előrenyomult oroszokat ismét visszavertük. Ugyancsak visszavertük állásunknak azt a részét, amely a tegnap jelentett harcokban a Capultól nyugatra az ellenség kezére került. Erdélyben német és osztrák-magyar csapatok Hátszegtől délkeletre sikeres harcban állanak.

(Balkán harctér.) Mackensen vezértábornagy hadseregvonala: A szövetséges csapatok új támadásokkal többszörösen megfőrték az ellenség ellenállását és a Curgun—karoméri általános vonalra vetették vissza az ellenséget, Frigyes Vilmos hercegen Cara Ormánnal kísért. A bevezető harcokban és Tutraiban rohammal való elfoglalásakor ejtett száma mostani megállapítás szerint kerekén huszonnyolc ezer.

(Macedonai arcvonal.) Floriantól keletre az ellenség heves harc után elfoglalta a Malkanidrat. A Magliena területen visszavertük az ellenséges támadásokat. A Vardartól keletre azokat az angol osztagokat, amelyek az előtört német árkokban megvetették lábukat, újra kiverjük. **Ludendorff.**

Gradó bombázása.

Események a tengeren.

Budapest, szept. 15. A tizenharmadikáról tizennegyedikére virradó éjjel egyik tengeri repülőrajunk Gradóban katonai tárgyakat, egy másik repülőrajunk San Giorgio di Nogaróban vasuti telepeket és katonai tárgyakat eredményesen bombázott. Több telitalálatot és nagy tüzeket vettünk észre. A leghevesebb lövéses dacára valamennyi repülőgépünk sértetlenül visszatért. A hajóhadparancsnokság.

A dobrudzsai harctérről.

Bécs, szept. 15. A német-bolgár csapatok, miután a dobricsi győzelmes harc után már 20 kilométernyire jutottak előbbre észak felé, mivel a támadást terv-

szerűen folytatták, már ama helyhez kölednek, ahol a románok első ellenállásukat szándékozzák kifejtetni. Szófiai jelentések szerint az orosz-román csapatok megszállták a csernavoda—mesidje—konstanzi vonalat. Ez a vonal 50 kilométer hosszú. A védelmi frontot azonban harminc kilométerre rövidíti meg a csernavodai Cara-Su-tó, amely egészen Mircea Voda vasuti állomásig terjed és a Korasti-tó. Ezt a vonalat állítólag erősen kiépítették és nevezetesen a csernavodai hidfőt, ahol az egyetlen vashíd visz át a Dunán, ötven méter védi. Azonkívül Medsidje mellett e hely nagy fontosságának megfelelően erődök épültek. Antant-lapok már azt jelentik, hogy az orosz és a román csapatokat most a Duna tulsó oldalán vonják össze. A román hadseregben már változás történt a vezetésben és a dobrudzsai sereg parancsnokát fölmentették állásaitól.

Sikeres előnyomulásunk Dobrudzsában.

Szófia, szept. 15. A bolgár távirati ügynökség jelenti szeptember 14-iki kelettel:

A vezérkar közli: Románia front: A Duna mentén az ellenség eredménytelenül ágyuzta Kladovót és Davidovac falut. Gyöngébb ellenséges osztagok Kosztol, Malka-Vrbica, Golema-Vrbica faluknál kétszer próbálták a másik partra átkelni, de elűztük.

A Dobrudzsában előnyomulásunk tovább halad.

A küzdelem, amely az Oltina-tó—Parakój—Aptaat—Musubey—Cifutkő vonalon a régi román határ mentén kifejlődött, a mi előnyünkre alakult. Az ellenségnek igen nagy veszteségeket okoztunk és visszavertük. A hadműveletek tovább tartanak. A partvidéken nyugalom.

Az eredménytelen orosz támadás.

Bécs, szept. 15. Az orosz hadvezetőség még mindig azon iparkodik, hogy áttörje a kárpáti fronton levő állásainkat. Erre valószínűen azért törekszik, hogy a román északi szárnyának megkönnyítse, vagy egyáltalán lehetségessé tegye az előrejutást a Maros forrásvidékén levő nehéz erdős terepen és attól északra. Ennek az iparkodásnak eddig nem volt eredménye. A tegnap történt események sem olyanok, amelyekből e szándék megvalósulására lehetne következtetni. Az ellenség kárpáti állásaink ellen indított leghevesebb roha-

mai ellenére sem tudott sem a Kapulon, sem másutt valami hasznot kivívni. Csak az oroszok nagyon véres vesztesége szaporodik.

A románok veszteségei Brassó körül

Stockholm, szept. 15. A bukaresti sajtó kénytelen megállapítani, hogy a Brassó körül vívott harcok nagy veszteségei azt mutatják, hogy a magyarok egyes helyeken igen erős ellenállást fejtenek ki. E komoly veszteségek — írják a román lapok — azt mutatják, hogy a Kárpátokon való átvonulás egyáltalában nem katonai séta.

Görögország válsága.

Összehívják a koronatanácsot.

Elrendelték az általános mozgósítást.

Athén, szept. 15. A király a francia és angol követeket egy óra hosszáig tartó kihallgatáson fogadta.

Zürich, szept. 15. Athénből jelentik:

A király Venizeloszsal semmiféle tanácskozást nem folytatott. Szombatra összehívták a korona-tanácsot, amelyre azonban Venizelosz nem kapott meghívót.

Athén, szept. 15. A Havas-ügynökség jelenti:

Az általános mozgósítást elrendelték.

Genf, szept. 15. Azokat a szalonokil jelentéseket, amelyek Kavalla megszállásáról s a negyedik görög hadtestnek Németországba szólnak, az entente államokban erősen cenzurázzák.

Az új német helyettes vezérkarai főnök.

Berlin, szept. 15. Freytag Loringh Hofen báró altábornagyot, eddig fészállás-mestert, helyettes vezérkarai főnökké nevezték ki.

Bolgárok bravurja.

Visszaszerették a románoktól egy hajót.

Szofia, szept. 15. Tizenkét bolgár katonánaként vállalkozott arra, hogy az Elisabetha bolgár hajót, amely Rahovánál román partok mellett horgonyozott, visszaszerzik. Ez a kísérlet először nem sikerült, másodszor azonban az ellenség tüzelése közben is elvágta a hajó kötelését, diadalmasan vontatták háza a bolgár partokhoz.

Valona légi bombázása.

Budapest, szept. 15. Tizenharmadikáról tizennegyedikére virradó éjjel légi flottánk a valonai ütegeket, katonai tárgyakat másfél tonna súlyú bombákkal bombázta. Számos találatot, nagy tűzvészeket észleltünk. Repülőink sértetlenül tértek vissza. A flottaparancsnokság.

Sikerese légi bombázás.

Budapest, szept. 15. Tizennegyedikén tengeri repülőgéprajunk az aalsó Isonzónál az adriai műveket Montalkénál eredményesen bombázta. Összes repülőink sértetlenül tértek vissza. A flottaparancsnokság.

Növekvő pánik Bukarestben.

Berlin, szept. 15. A Nationalzeitungnak jelenti az orosz határról: Orosz lapok jelentése szerint Bukarestben növekedik a pánik. A bukaresti lapok ugyan nyugalomra intenek, de közben maguk is a menekülésre készülnek.

Bakonyi a külügyi politikáról. A képviselőház ülése.

Budapest, szept. 15.

Fél tizenegykor nyitotta meg az ülést Beóthy Pál elnök, megindult szavakkal parcellálta el Telegdy Józsefet. Bejelentette, hogy Szatmárt dr. Nagy Vincét választották meg képviselőnek.

A Héz ezután áttért a napirendre.

Lovász Márton: a külügyek ellenőrzése a világ egyik parlamentjében sem olyan tökéletes, mint nálunk. Látjuk diplomáciánk tehetetlen vergődését, látjuk a külügyi kormányzat sivár tökéletlenségét, amely egyetlen lépést sem tud tenni a kibonyolítás felé, látjuk ennek a gyámoltalan bürokratizmusnak a sikertelenségét és fokozottan el kell ítélnünk azt a törekvést, hogy nemzetünk sorsát ők intézzék zárt ajtók mögött.

Diplomáciánknak a működése pendantja annak a szomorú képnek, amit Apponyi a hadvezetésről festett itt a házban. A jó külügyi politikának két célja van. Az egyik a békének a fentartása, a másik, ha a háboru már elkerülhetetlen, a békének a helyreállítása.

Diplomáciánk a nyugtái államokkal szemben teljesen hibás volt. Tudjuk jól, hogy Franciaország társadalmi feltevése van antimilitarista és szocialista elemekkel, amelyek a nacionalistákkal szemben a békének mindig igaz és hűséges barátai voltak. A mi párisi nagykövetségünk méltóságán alulinak tartotta, hogy szóba álljon ezekkel a plebejus elemekkel. Inkább a nacionalistákkal és a royalistákkal tárgyalt és érintkezett, ezeknek pedig önző létezők voltak a leketlen háborus uszítás.

Körülbelül ugyanez történt Angliában. Anglia közvéleménye nem volt háborus hangulatú, pedig a közvéleménynek ott hatalma van, nem úgy, mint nálunk. Meri állítani, hogy az angol kormánynak égető szüksége volt egy ürügyre, hogy belevigye az országot ebbe a háboruba. Diplomáciánk adta meg ezt a ürügyet Franciaország és Belgium megtámadásával. Nem lehet különválasztani most már az osztrák és a német diplomáciát, annyira közösek a célok. Ha nyugaton egy defenzív háborút folytatunk, a mi kis erőnkkel is lehetséges lett volna és teljes erővel támadunk keleten, úgy ez a világháboru már régen be lett volna fejezve.

Bakonyi Samu szóval föl ezután. A vita — nyomond — komoran illeszkedik bele a világháboruba. A helyzet, amellyel a javaslat foglalkozik, élelnek képét adja annak a viszonyoknak, amelyekben Ausztria és Magyarország ebben a háboruban van. Burián báró elene emelt vádak ellen egy újság-nyilatkozatban védekezik. Ebből látszik, hogy nem elégszik meg Tisza védelmével. Helyesli Apponyi javaslatát. A magyar alkotmány sérelme, hogy a külügyminiszter a romániai betörésért a hadvezetésre hárítja a felelősséget. A külügyi és a hadügyi vezetés között az ország védelme szempontjából nem lehet választalat felállítani. A külügyminiszter ur ne játszon itt Kossuth Lajost és ne tegye meg Conrádot Görgeynek. Majd beszélt a román betörésről. Csodálatos, megdöbbentő címizmusnak találja, ahogyan ebben a kérdésben a miniszterelnök az ellenzék felszólalásaira váaszolt. A külügyminiszter is csak bujósdi játszik a felelőség kérdésében. Ennek véget kell vetni. Az ellenzék kritikája csak növeli a nemzet bizalmát. Támogtja Andrássy Gyula javaslatát. Majd rámutat arra, hogy a többség pozíciójává akarja torni a 67-es törvényeket is. Ezt még a függetlenségi párt sem engedheti. A felelősségrovonásnak nem szabad kloturos hárszahályok közé szorulni, hanem közvetlenül kell történni. Nincs delegáció s így a közösiügycok intézését nem ellen-

őrizhetjük. Ez kész abszolútizmus! Megelőgtük már: ami körülöttünk folyik. (Helyeslés a baloldalon.)

Barta Ödön kommentálja Serényi beszédét, foglalkozik a külpolitikával, kifejté, hogy a 67-es törvények követelik a delegációk összehívását. Beszédét délután 2 órakor félbeszakítja s szünet után, négy órakor folytatja.

Öt órakor az elnök jelenti, hogy az ellenzék vezetői zárt ülést kérnek, amit el is rendelt. Nyolc órakor újra megnyitják az ülést amikor megállapítják a legközelebbi ülés napirendjét, amelyet a jövő hét keddjére tűznek ki.

Az erdélyi menekültek között.

Csikmegye lakossága Hajdumegyében.

A segély-akció munkája.

Az erdélyi menekültek tegnap érkeztek tömegesebben Debrecenbe. Délelőtt jött nyolcszáz, akiket Hajduböszörménybe szállítottak és délután ezerháromszázan utaztak tovább Hajdúhadháza. Csikvármegye viharvert lakossága így jut el hosszú — csaknem három hétig tartó hányattatás után — rendeltetési helyére: Hajdumegyébe.

A menekülteket a vasúti állomáson megvendégelték. Az üdítő állomáson dr. Szász Adolfné, Mihailovits Jenőné, Károly Sándorné urnok egész napon át buzgókodtak a menekültek ellátása körül. Levest, kását osztottak ki közöttük szép fehér kenyérral. A derék székely nép nem győzött eléggé hálálkodni ezért a nagy jószágért. Könnyes szemmel kezelt akartak csókolni valamennyien. A menekültek pénzheli segélyezését pedig Kelemen Ernőné urnó intézte. A társadalom adakozásából osztották ki a segélyeket, minden fillért gondosan feljegyezte.

A menekült transzportok irányítását dr. Ertsey Péter főszolgabíró intézte nagy körültekintéssel. A sok száz ember között is jószágos, megnyugtató szavával rendet tudott tartani.

A Debreceni Ujság munkatársa is künn volt a délutáni menekült-vonatnál. Megható látvány ez: zsúfolt kocsikban leginkább nők és gyermekek szorongnak. A legtöbbször ott volt a jószágjuk is. Ez a kis vagyunkájuk s érthető, hogy még itt is megosztják vele helyüket. És ez a szintizta székely nép, amely az oláh szót ki sem tudja ejteni, nem azért érdeklődik, hogy vele mi fog történni, hanem hogy vajjon kap-e a jószáguk takarmányt?

Csikvármegye vándorló népe érzésben, gondolkodásban éppen olyan erősen magyar, mint amilyenek vagyunk mi. Hogy aggódik ez azért a rögért, amelyet ott: a határszálen munkájának verejté-

Ma, Szombaton.

Előadások 5 órakor mérsékelt 9 órakor
rendes helyárrakkal.

Szezon sláger! Szezon sláger!

Csókós éjszakák

3 fejezet a szerelmi bibliából

Főszereplők:

Paula Nenichelli. Fehér Marie.

Kitűnő kíséző műsor!

kével öntözött. Ahogy beszélgetünk velük s vigasztaljuk őket, hogy nemsokára hazá fognak térni ismét. asszonyok körülöttünk térdre ereszkednek s úgy imádkoznak, mintha csak a templomban volnának...

— A boldogságos Szűz hallgassa meg, amit nekünk mondott! — hajtogatják...
Megszólítottunk egy asszonyt.

— Hogy hívják?
— Karácsony Györgyné.
Örömmel hallani ezt a magyar nevet.
— Honnan valók?
— Gyimesbükkről. De keserves volt élválni — uram — a mi kis hajlékunktól, de a golyó fűtyült már a fejünk felett. Utak eredtem tehát hat kis apróságommal.

— Hát az ura hol van?
— Rókkant katona instálom, a félszemét már elvesztette a csatában. Ő elmaradt, nem hagyhatta ott azt a kis jószágunkat, hogy elvegye az a rablófajzat...
És a székely menyecskének egyszerre lángbaborul sápadt, szenvedésektől fehér arca s még egyszer keményen ismétli:
— Az a rabló fajzat!...

Aki ezt a becsületes, magyar népet ebben a földönfutó nyomorúságban látja, lehetetlen, hogy ne érezze a szívét s hogy ki ne nyujtsa a kezét legalább egy meleg, barátságos közszerítésre. Ezt a népet igazán a keblünkre kell ölelni, hadd tudják meg azt, hogy nem állanak egyedül, hogy csakugyan nincsennek magukra hagyatva, hogy ide Debrecenbe magyar testvéreikhez jöttek.

Gyimesbük, Gyimesközéplek, Gyimesfelsőlök, Csíkszék, Nagykasza: ezek a tiszta székelyfalvak azok, a melyek most már üresen állanak. A lakosságuk itt van közöttünk Hajdumegyében.

Es hogy megismerjük még jobban ezt a székely népet, itt közlünk egy Rostás István rendőrfőkapitányhoz intézett, tudakozódó levelet, amely így szól:

Nagyságos Főkapitány Ur!
Esedezem, legyen kegyes érdeklődni és velem közölni, nincs-e Debrecen városában vagy Hajdumegyében elhelyezett csikmgyei menekültek között öv. Csedő Józsefné (paraszti asszony) és Erzsébetné?

Itt a győri kórházban fekszik nevezett öreg asszony katona fia, ki már a földreszállt pokol minden színterét végigjárta, lázalmában is azt a kis darab földet siratja, amelyet verejtékével öntözött, anyját keresi, ki otthonát elvesztette. Megigérttem szegény fiúnak hogy hirt szerzek felőle.

Hálás tisztelettel
Dr. Hegyessy Jolán,
tanítóképzőintézet tanár.

A fiu — dicső harcaink sebesült hőse — még lázalmában is a hazai földet siratja!...

Egyébként itt közöljük még a következő tudakozódásokat:

Székely Ödön a brassói 24. népfőlkész gyalogezred tizedese, aki jelenleg Nagyváradon (tüzérlaktanya) állomásozik, keresi Csíkszerdáról menekült feleségét és három gyermekét.

Nagyalacsi György káplár, (Nagybocskó Klótdlgyár) érdeklődik Gyimesbükkről menekült felesége: Görbe Anna és Nagyalacsi Péter János iránt.

A tegnapi nap folyamán a következő adományok érkeztek a város házára:

Kontsek Kornél gyűjtése 9.68, Mihalo-vits Jenő gyűjtésén: Sághy Ferenc 10, Batári Imre 10, Radákovich Géza 10, Tóth Béla 10, dr. Sztankay Aba 20, Kóczán Dezső 5, Bárány Sándor 10, Orvos-gyógy-szerész egyesület 50, Csütörtöki felolvasó-esték rendező bizottsága 50 K. Stégmüller Árpád 50, Serly Ede 30, Miskolczy Jenő 20, Anyakönyvi hivatal gyűjtése 46.62, Soban Zendel 100, Aradi gyermekek 100, öv. Csurka Jánosné 20, Friedmann Péterné 10, Ehrenreich Sámuel és neje 100, Fejér Ferenc és neje 20, Első magyar ált. bizt. gyűjtése 51.50, Árpádtéri ref. lelkészi hivatal gyűjtésén: id. Sz. S.-né 10, ifj. Sz. S.-né 10, Csonka-u. leányiskola II. o. 4, Pósalaki Sámuelné 2, Gere Mihály és neje 10, Nagy Jánosné 10 K. Dr. Zempléni Vilmos 40, Kontsek Géza személyzete 13.56,

Kubek Sándor cég gyűjtése 22.40, Sallay Gábor gyűjtése 27, István-malom gyűjtése 7, Magyar Általános Hitelbank helyi fiókja gyűjtésén: Balyer Adolf 50 K és N. N. 13 = 63, N. N. 16, Schvarz Dániel 10. Eddigi gyűjtés: 57,810 K 49 f.

A munkaközvetítő és segélyező iroda (Katona-Otthon) a következőket közli:

Erdélyi menekült mészáros és hentes alkalmazást keres, esetleg más állást is elfogad. Cim: Erdélyi menekült elhelyező és tanácsadó irodája (József kir. herceg-utca 1.).

Erdélyből menekült jó megjelenésű fiatal asszony, ápoló-, elárúsító-, vagy felirónői állást keres. Tudakozódni az Erdélyi menekülők elhelyező és tanácsadó irodájában (József kir. herceg-u. 1.)

Színház.

A két gránátos. Salome. Emőd Tamás egyfelvonásos színijátéka: A két gránátos nyitotta meg a tegnapi, érdekes színházi estét. Mint oltárról az édes illatu tömjén, úgy szállt föl a színpadról Emőd Tamás finom szövésű, ezüst-himes balladájának meleg hangulata. Napoleon orosz bilincsekben egy évszázadot alvó vitézeinek: a két francia gránátosnak minden szava, amely a letűnt francia gloire-ről zenélt, úgy csengett a szívünkbe, mint a parkban lombhullató, őszi szellőtől halkán mészáló tüveggarang. Az Emőd Tamas színpompás poézise megkapóan érvényesült a Rettéghy Margit, Kassay Károly, Kemény Lajos és Szakács Árpád megértő tolmácsolásában. Nagy és díszes közönség lelkes tapsvihara zenélt föl. Emőd igen értékes kis darabja után, amely a tehetséges s színpadossal szerzőnek és a teljes művészi odaadással játszó szereplőknek egyaránt hálásan adózott. Ezután Wilde Oszkár ismert egyfelvonásos tragédiája: a Salome került színre. Rettéghy Margitot, az új hősnőt, exponálta ez a reprise, aki a gondosan megkonstruált, erőteljes alakítást mutatott be. Kivüle még Kemény Lajos Herodes tünt ki markáns vonásaival. De szerettük volna, ha jobban is élvezhetjük Wilde stílusát, amely oly káprázatosan szórja színeit, mint ahogyan csak Kelet kendőzi magát...

A színház hírel. Ma, szombat, „Szibill” operette repris kerül színre Görög Olga, Borbély Lili, Bálint Béla, Várnay, Kassay és Sáfárral a főbb szerepekben. Vasárnap délután az „Otthon” színi Rettéghy Margittal a főszerepben, este „Mágnás Miska” Borbély Livel. Hétfőn Rettéghy egyik legjobb szerepében a „Táifunban” játsza a főszerepet.

Csökos éjszakák. Szenzációs volt az a nagy siker, melyet az Apollo tegnapi bemu-

tatója aratott. Nem is tudjuk, hogy a darab szépségeiből mit emeljük ki. A művész felvételeket? a poétikus zselekményt? vagy a színészek mesteri játékát. Ennyi szépet pompát és gyönyörködtetőt, mint aminőt a Csökos éjszakák filmje produkált, művészet volt összecsoportosítani. A közönség meglepedése és tetszése szemmel volt látható. Nem csalódkunk, ha azt mondjuk, hogy ezt a csoda képet Debrecenben mindenki meg fogja nézni. Jegyeket a pénztár délelőtt 10 órától árusít. Ma két előadás lesz. 5 órakor mérsékelt, 8 órakor rendes helyárral.

„Kaméliás hölgy” lát Budapest és Debrecenben. E világhírű dráma, melyet a budapesti előadásokkal egyidejűleg mutat be az Urania a tegnapi estői premieren nálunk is a megérdemelt nagy sikert aratta. Franceska Bertini csodálatos szép jelenség és Gauthier Margitnak eszményi megszemélyesítője. Márkus Emília, ki Dumas világhírű drámáját a magyar közönséggel annyira megszerettette méltó utódott kapott a szép művésznőben. A ma és holnapi előadásokra jegyek előre váltakoztak.

Ujdonságok.

Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartanak meg az istentiszteletek: Nagytemplomban d. e. 9 órakor predikál Fóris Endre s.-lelkész, d. u. 3 órakor kátét magyaráz Kolozsvári Kiss László s.-lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órakor predikál Pinkóczy Gusztáv s.-lelkész, 11 órakor Kolozsvári Kiss László s.-lelkész, d. u. 3 órakor kátét magyaráz Bagoly Bertalan s.-lelkész. Kossuth-utcai templomban d. e. 9 órakor predikál Zih Sándor lelkész, d. u. 3 órakor Pinkóczy Gusztáv s.-lelkész. Árpád-téri templomban d. e. 9 órakor predikál Dicsőfi József lelkész, d. u. 3 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc s.-lelkész. Iszapólyai templomban d. e. 9 órakor predikál Urai Sándor lelkész, d. u. 3 órakor kátét magyaráz Fóris Endre s.-lelkész. Homokkerti inaházban d. e. 9 órakor predikál Boér Károly vallásoktató-lelkész.

A nyultenyésztésről a munkáskert egyesület Árpád nevű telepének előadó termében a hó 14-ére jelzett előadás az idő alkalmatlan volt miatt a hó 17-én, vasárnap délután 4 órakor tartatik meg.

Kinevezések a hajdudorogi gör. kath. egyházmegyében. A hivatalos lap közli:

Vallás- és közoktatásügy magyar miniszterem előterjesztésére a hajdudorogi gör. kath. székeskáptalanban Ruttikay Gyula szabolcsvármegyei főesperes szentszéki ülnök, nyiregyházi gör. kat. holikus lelkészt az érkanonokságra, Melles Nikefor Géza püspöki irodaigazgató titkár, szentszéki ülnököt pedig az iskoláskanonokságra kinevezem.

Kelt Bécsben, 1916. szeptember hó 15-én.

Ferenc József s. k.
Jankovich Béla s. k.

Iskolák lefoglalása. Az iskoláknak a katonaság céljaira való igénybevétele végett tegnap délelőtt Domahidy Elemér főispán elnökletével értekezletet tartottak. Megállapodtak abban, hogy a katonaság igénybeveszi a kollégiumot, a reáliskolát, a siketnéma-iskolát, a gazdasági akadémiát, a róm. kath. fiu és leányiskolát, a Simonffy-utcai izr. fiúiskolát. Az elemi iskolák közül is több tantrmet foglalnak el, amonyiben ennek szüksége mutatkozik.

URANIA

Szombat Vasárnap

A legnagyobb szenzáció.

A kaméliás hölgy

Dumas örökbecsű drámája filmen, 5 részben.
Főszereplő Franceska Bertini.

Legújabb háborus hírek

Előadások 5-7-ig mérsékelt 9-11-ig
rendes helyárral.

Összeállítás a villamossal. Tegnap délelőtt egy óra tájban Kossuth-utcán a ref. templomban előtt egy szekér összeállításánál a 7. számú villamossal. A szekér ábrát darabra tört, de a rajtaülő Bertóti Gábor hentessegédnek a véltlen folytán semmi baja sem történt.

Elektrotechnikai előkészítő tanfolyam. Folyó hó 20-án, szerdán a m. kir. fémipari szakiskolában (Széchenyi-u. végén) megkezdődik az elektrotechnikai előkészítő esti tanfolyam, amelyen a gyakorlati elektrotechnikához szükséges alapismeretek szereshetők meg. Ezen tanfolyam anyaga felel meg az elektromosság és mágnesség alaptörvényeinek, az elektromos mérési módok és mérőeszközöknek, a különböző áramforrásoknak, áramköröknek, dinamogépek, elektromotorok, transzformátorok, akkumulátoroknak és gyenge áram berendezéseknek elméleti ismertetését és ezen anyag feldolgozásával előtanulmányát kepezi a később tartandó dinamogép kezelői tanfolyamnak. Beiratkozni lehet a fémipari szakiskola igazgatóságánál naponta a hivatalos órák alatt és t. hó 20-án este 7 órakor a szakiskola főkapu előadó termében, ahol a tanfolyam hallgatóságára vonatkozó további felvilágosítások megadhatók. A debreceni m. kir. fémipari szakiskolán t. hó 18-án veszi kezdetét a kizárólag tanfolyam. Jelentkezhetnek 18-ik életévüket betöltött egyének, kik a gépkezelői tanfolyamokat akarják halgatni. Jelentkezni lehet a szakiskola igazgatóságánál a hivatalos órák alatt vagy a tanfolyam megkezdésekor hetiként este 7 órakor a szakiskola főkapu termében. Az igazgatóság.

Nagy katasztrófa egy amerikai hidon. Az északamerikai Quebekből jelentik: A Lőrinc folyam nagy kirakodóhidjának középső íve, amelyet az 1907-ben beomlott hidrészt helyett építettek be, ma szintén beomlott. A híd egyike a legnagyobbaknak a világon. Ma reggel kezdtek meg középső részének föllállítását. Pontonokon hozták a hidrészeket és daruk után igyekeztek elhelyezni. Minden látszólag a legjobb rendben ment, amikor hirtelen a híd főtámasza eltört és ennek folytán a híd középső része a folyóba zuhant. Minthogy a többi támasz még tartott, lázas gyorsasággal lánccal akarták megerősíteni a súlyos hídreszt, de elkéstek, mert óriás robajjal egyik támasz a másik után eltört. A híd középső része elúnt a vízben. Látták, amikor a gerendázaton álló munkások a folyóba ugrottak. Nyomban csónakok mentek segítségül, úgy, hogy sok munkást megmentettek, de igen sok még hiányzik.

A közbiztonsági összehívás személt eladása. A városi tanács legutóbbi ülésében úgy határozott, hogy a közbiztonsági összehívás s onnan megjelölt helyre a város által elszállítandó személt, alatti hulladék és trágya megvételére folyó évi szeptember 18 napjától kezdődőleg délelőtt 10-12 óráig a városgazdai hivatalnál jelentkezhetni. Az ár és szállítási feltételei nevezett hivatalnál megtekinthetők.

Dohánytermelők figyelmébe. A polgármesteri hivatal értesíti a dohánytermelő gazdákat, hogy azon termelőknek, akik fuvarpótlékra igényt tartanak, kilométerenként minden tiszta súlyu 100 kilogramm dohánylével után az eddigi 3 fillér helyett 3.75 fillér lesz folyósítva.

Tanulónak 2-3 közepiskolával, egyes fiu fizetéssel felvétetik Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna-u. 13.

Érdekes olvasmány 1 koronáért. Lapunk tárca rovatában megjelent Pálffy József „Bandi” napló regény 2 kor. 50 fillér helyett most csak 1 koronáért kapható Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedő-cégnél, Ferenc József-ut (Piac-u.) 8. sz. alatt, a még a kevés készlet tart.

Románia háborús térképe különböző kiadásokban kapható Hegedus és Sándornál.

Megérkeztek az őszi modell ujdonságok Rózsa Divatruházában, Alföldi-palota. Női felöltők, himalájá, veleur és antilopp kelmékből leányka intézeti kabátok, kosztümök eredeti Zwiback blousok, modell veleur és bársony kalapok óriási választékban kaphatók. Felhívom a t. hölgy közönséget, kirakatom megtekintésére.

Az új iskolai könyvek a legújabb kiadásokban kaphatók Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8. Cséka iskolai könyvek teljesen új kötésekben félárért kaphatók.

Használt iskolakönyvek félárban. Új iskolakönyvek rendes bolti árban a legújabb kiadásokban az összes iskolák részére kaphatók Antalffyánál, Szent Anna- és Varga-u. sarok.

Legujabb.

Romániát átengedni sorsának az entente.

Milano, szept. 15. A Corriera de la Serra azt írja, hogy az entente tanácsa átakarja engedni Romániát annak a sorsnak, amelyet az ellenséges haderők koncentrációja számára meg teremteni látszik. A lap kifejti, hogy ez erkölcsileg sem lenne szép. Politikailag és katonailag is ártalmas. Románia gabona-készlete és petroleuma csak növelné az ellenség ellenállását.

Erdélyben növekszik a nyomás.

Lugano, szept. 15. A Secolo jelenti Bukarestből:

Erdélyben egyre növekszik az ellenségnek a román hadseregére nehezítő nyomása.

Az ellenzéki vezeték tanácskozása.

Budapest, szept. 15. Délben a Ház folyosóján Andrassy Gyula, Apponyi Albert és Károlyi Mihály gróf tanácskozásokat folytattak az ellenzék további magatartásáról.

A szobranje összehívása.

Szofia, szept. 15. A szobranje ülését október 15-re hívják össze.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Ajánlat

Beregzászi szőlő megérkezett — Balassa csemege üzletében, Piac-u. 28. 618

Varrógépet újat, jutányos árban kaphat, alkalmi vétel. Grinfeldnél, Nyomató-utca 2., udvarban. 9711

Szalámi, ecetszes, rugalic, kénlap, bortaposzások, boroshordók legolcsóbban kapható. Glück, Péterfia 76. 530

Kárpitos munkák átdolgozását elvállaljuk. Varga József és Tarsa, Piac-utca 44., udvarban. 536

Maculatur papír kiló számba kapható a kiadóhivatalban.

Bevonulás miatt a raktáron levő női, férfi és gyermek cipők olcsón adtnak el a Berlini cipőruházban, Piac-utca 31. sz., a városházával szembe. 585

Kiadó azonnal teljes kenyelmmel felszerelt két szobás butorozott lakás. Cim a kiadóhivatalban. 622

Hentesüzlet azonnal kiadó és jó forgalmu kávéház és kávézó november 1. kiadó Attila-tér 2. 620

Kossuth-u. 6. kiadó azonnal utcaj bu torozott szoba, előszobával. 552

Német nevelő előkelőbb csalárhoz ajánlkozik vidékre is. Megkeresések — „Gyermekbarát” jellegre kiadóhivatalba keretnek. 594

A Símonyi. uton, Vargha Elemér ur villája kiadó. Október 1-től, május 1-ig. Értekezhetni Turi Farkas irodájában, Miklós utca 8. sz. 615

Beregzászi szőlő megérkezett. — Balassa csemege üzletébe. Piac-utca 28. 617

Kereslet

Aranyat-erzést, brilláns, zaloggyeget vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Munkásnök és kocsisok állandó alkalmazására felvétetnek Teleki-utca 100 sz. 256

Kőnyví hadimunkára nők géppel vagy a nélkül felvétetnek Hubay György Batthyány-u. 15. 621

Szobaleányt jó bizonyítvánnyal keresek. Jelentkezni ház-mesternél, Piac-utca 28. 619

Bejáró mindenek kis leány felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Irodal állást keres egy négy polgárit végzett 18 éves izraelita fiatalleány. — Cim a kiadóhivatalban 562

Kaucióval rendelkezés urinó üzletvezetést elvállalja, esetleg italmérésnél is. Cim a kiadóhivatalban. 562

Lakást külön udvaral, vagy egész házat november elsejére keresek. Szőlős kert teljes felszereléssel nyaralóval eladó. Cim a kiadóhivatalban. 528

Menekült zongora tanítónő, zongora óra és elméleti órákat ad, jutányos árban. Cim Bosznay J. és Tsa cég. 499

Ujborn óborn, borseprút, borkövet veszek, legmagasabb árban. Hatvan-utca 2. 482

Okleveles izraelita tanítónő, elemisták magánoktatását elvállalja. Cim a kiadóhivatalban. 459

Kifutó fiu felvétetik Hegedus és Sándornál, Piac-utca 34 549

Takarítóné aki parkettet tud kefélni, kerestetik azonnali belépésre. Hatvan-utca 2., első emelet, kapuval szemben. 587

Egy használt sifon kerestetik megvételre. Sziv-u. 5. 584

Közepiskolai tanulók lelkiismeretes tanítását méréskelt díjazásért elvállalja, — francia és németet is tanít, gimnazista leány Ferenc József-ut 9. — Krauszánál. 589

Megbízható ügyes, jó s zámoló kiszolgáló kisasszony felvétetik Kupfer Ignác, Lisztkereskedésében, — Tisza-palota. 586

Mindenek bejárónó felvétetik, Péterfia-u. 6. 591

Két bogja szena és egy bogja lucerna eladó. Tócskerti, István-ut 35. 571

Jó családból való fiatal leány vidéki fűszerüzletbe felvétetik Cim a kiadóhivatalban. 596

Lekváros vedreket, fonott korsókat veszek. Szepességi-utca 49. Telefon 777. 607

Fűszer- nagykereskedésbe kiszolgáló leányok, kik e szakmában jártassággal bírnak, továbbá ügyes, komoly kereskedő segédek felvétetnek. Cim a kiadóhivatalban. 606

Egy kifutó fiu és kifutó leány felvétetik Piac 40. Kézimunkaüzlet. 616

Egy ügyes kávéfőző leány azonnali belépésre felvétetik a Svájci tejcsarnokba. Jelentkezés: déli órákban. 612

Egy fiatal fodrászsegéd felvétetik. Volf Arthur-nál, Csapó 20. 599

Figyelem Tákos Sándor honvéd huszár őrmester születés és testvérét kerjük, — hogy pontos lakás címüket tudassák e lap kiadóhivatalával. b

Kereskedelmít végzett kisasszony felvétetik Singer Comp. varrogép r.-t.-hoz. Irásbeli ajánlatokat személyesen kell benyújtani. 613

Házmester avagy asszony, kis családú, fizetéssel felvétetik. Arany János 20. 605

Egy jó családból való fiu — tanulónak felvétetik. Eva Péter férfi szabó üzletében. 602

Megbízható ügyös takarítónő felvétetik Péterfia 16., földszint. 592

Videki iskolába járó gyermekeket teljes ellátásra elfogad izraelita család s harmadik gimnazista fiam tanulásba kíséret. Széchenyi-utca 24. 609

Társat, társnót keresek irodámhoz 10.000 koronával. Batta ügyvéd, Csapó 12 604

Kereskedelmista, realista, polgárista — vagy elemista tanítást kocsznáprért elvállalja. Cim G. J. Torók Balint utca 15. 595

Eladás

Csödör csacsi, máha nyereg-gel eladó. Értekezhetni lehet Demke, I. em. 7-a 550

Szépköltésű jókarban levő 40 drb. regény, jeles irókól, jutányos árban eladó. Cim a kiadóhivatalban 588

Kerékpár jó karban levő eladó. Ferenc József-ut, 70. 590

Eladó cipész üzlet. Péterfia-u. 37. sz. alatt levő régi jó forgalmu cipész üzlet, összes berendezéssel, elvezényelés miatt eladó. 608

Egy elegáns javorfa szalon garnitúra eladó. — Cim a kiadóhivatalban 600

Debrecenhez közel eső 60 kh gyönyörű birtokomat jutányosan eladom. Megbízottam: Batta ügyvéd, Csapó 12. 603

Egy uló és egy fekvő, jókarban levő gyermek-kocsi eladó. Széchenyi kert 12. 601

Jókarban levő boroshordók eladók. Csapó-utca 79. 593

Többféle régi porcellán és más régi tárgyak eladók. — Vigkedvü u. 6 l., 3. ajtó 597

Eladó Kossuth kertben, jaban 8 hold szőlő termése. Értekezhetni Debreceni Gazdak Bankjában, — Kossuth-utca 17. 610

Eladó ház. Főtvös-utca 31. sz. különböző okok miatt eladó. Értekezhetni lehet Pacsirta-utca 56. sz. 614